

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Cur descendit Capharnaum cum Matre & propinquis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83011)

esse desiderat, & publicè gloriam ostendit. Alii de signo cum rerum aspectabilium imitatione interpretantur.

QVÆSTIO II.

An discipuli soli crediderint, & tum primum?

§. 1. **N**omen discipulorum accipio latissimè, non modo pro Apostolis, aut 72. qui nondum erant separati, sed eo modo quo cæcus loquitur, cum dicit: Nāquid & vos discipuli eius vultis fieri? Horum aliqui iam Ioanne testante in eum credere cæperant, alii iam miraculo vocati erant, alii adhuc hæsitabant, alii Prophetam credebant, an vero Messias esset, dubitabant. Hos credidisse in eum dicit: Quidam aucta fide, alii abiecta dubitatione, plurimi plus deo crediderunt quam initio.

QVÆSTIO III.

Cur descendit Capharnaum cum Matre & propinquis?

§. 1. **A**m se manifestaturus celebritatem loci quaesivit, ubi plurimierant indigenæ, & externi, eo venit autem cum matre & fratribus, ut de familia constaret. Iosephum fuisse mortuum ex his constat, fratres etiam & matrem Capernaumi manere maluit, quam Nazarethi, ob civium improbitatem. Prædicasse autem & signa fecisse dubium non est, idcirco enim venerat. Plurima enim facta silentio prætereunt Evangelistæ.

VERSVS 18.

Responderunt ergo Iudæi & dixerunt ei: Quod signum ostendis nobis quia hoc facis?

QVÆSTIO I.

Cur templo eiecit?

§. 1. **Z**elum domus Dei comedisse CHRISTVM ex Psalm. 68. vers. 10. est. אכילת אבן, quasi ignis scilicet me deuorauit, amor ergo Patris eo Christum impulit, ut contumeliæ, quæ in templo irrogabatur, se opponeret.

§. 2. Versu 18. Signam quaerunt Iudæi a Christo, Mira inuidia & indignatione, cum reprehendi & castigati suam impietatem & foecordiam suam aduertunt, cum tantum honoris diuini zelum præ se ferrent, & illa tamen quasi parua negligerent, qua tam abominanda Christus pronunciat. Perinde ac si quis nunc etiam in hac temporum colluue clerum moneat, ne de rebus profanis in templo fabulentur, multo minus spaciatur, & ne eam domum, ex qua viuunt, inhonoret.

Christus ad templum suum veniens tanquam verus Deus, illius possessionem cepit, ideo eos qui prætextu diuini cultus illud profanabant, & violenter eiecit. Hoc sane genus hominum contra admonitiones obfuscat, & auaritiæ numen præterdit, flagello non verbo expellendum est, memini olim quibusdam in Ecclesiis, ubi mercatorum con-

uentus agebantur, mercimonia, aliaque tractari solita, à magistratibus sublatis: Vinam in alis, vbi adhuc templum Dei, profanatur, etiam Clericorum ambulationibus, idem zelus Episcopos comedat.

§. 3. **M**iracula iure ac merito à nouis Euangelistis requirere nos satis ipsi docent; Extra ordinem ie miseros comminiscantur, suo ingenio & arbitrio veteres leges refigunt, nouas condunt, documentum vocationis eorum exposcimus, tot centuriæ sibi pugnantium hæreseon veritatem vendicant, nulli nos credimus nisi vocationem suam miraculis nobis approbent. Id adeo ipsis consentientibus faciemus. Lutherus 7. 2. operum Germ. lenæ edit. fol. 455. b. & 456. a. Senatui Mülhusiano scribit, ut prædicantem clandestinum accersat, atque etiam præsentem omni populo, si fieri potest, & quaratur ex eo, quis eum miserit, aut ad dicendum vocauerit: id procul dubio senatus non fecit. Quod si rum dicat se à Deo, atque ipsius Spiritu missum esse sicut Apostoli, probe hoc signis & miraculis editis. Vel nolite pati ut conuocetur. Nam vbi cumque Deus ordinariam viam mutare vult, ibi semper miracula iacit.

Magno examine hæreticorum multitudo Patrum æuo prorupit, à nullo vocati sunt, à Deo e missos iactant, nos rem incertissimam, vbi inter centum falsos doctores nullus verus est, certè non nisi vnus esse potest, sine miraculis non suscipimus.

§. 4. **C**alvinus hinc suos à miraculis faciendis excusari fas putat: [Sic hodie, ait, Papistæ miracula flagitant, non quod locum daturi sint De i potentia: (nam illis fixum est homines præferre Deo, nec vnquam vnum ab eo desistere, quod vniuersum facere consuetudine receptum habent) sed ne absque ratione videantur Deo esse re belles, colorem hunc prætexunt suæ perniciatæ. Ita cæco impetu infidelium animi secum tumultuantur, ut Dei manum sibi ostendi cupiant, nec tamen diuinam esse velint.]

Atqui nobis in promptu responsio est: Christus antè in Cana, & deinde Ierosolymis multis miraculis fidè sibi conciliat. Zwingliani iam centum annos miranda scelera, nulla miracula ediderunt: ea causa Scripturæ sacræ, & priscis doctoribus, quorum multa sunt miracula, præferre non possumus, credituri si vel vnicum miraculum edant verum. Dei manum ostendant, & diuinam credemus. Hactenus non ostenderunt nisi seditiones, bella, incendia, sacrilegia diuina manu facta videri velint.

VERSVS 19.

Respondit Iesus, & dixit eis: soluite templum hoc & in tribus diebus excitabo illud.

QVÆSTIO I.

Cur Christus ambigua locutione utatur?

§. 1. **S**ignum quaerunt improbi, bono operi, quod ipsi neglexerant, CHRISTVS fecit, potestatem suæ auctoritatem deesse calumniabantur. Miraculum polcebant, non credituri, etiam si falso responderet.

Christus neque tacere voluit, ne videretur legitima auctoritate destitutus, nec tamen sine enigmate calumniantibus respondere. Soluite igitur, inquit, templum hoc, & in tribus diebus excitabo illud.

De